

Čtyřlístek legendou

3.1.2011 Listy Prahy 1 str. 1 Titulní strana

Maf

Znáte je určitě také. Když ne ze zkušenosti vlastní, tak jste o nich četli a prohlíželi si je s vlastními dětmi nebo vnoučaty. Čtyři kamarádi z jednoho domečku se zahrádkou – Fifinka, Myšpulín, Pinda a Bobík, tvoří nerozlučný ČTYŘLÍSTEK už od roku 1969. V prosinci 2010 spolu se svými autory Jaroslavem Němečkem a Ljubou Štíplovou oslavili již pětistý vydaný příběh. A nové příběhy Čtyřlístku vznikají bez přestávky stále. Jejich historii, zákulisí vzniku, originální kresby a další zajímavosti přináší výstava, kterou Čtyřlístku věnovalo **Muzeum hlavního města Prahy**.

Fenomén čtyř postavíček, prožívajících spletité příběhy s dobrým koncem, při nichž se nejvíc cení kamarádství a vzájemná pomoc, vymyslel tehdy čtyřadvacetiletý Jaroslav Němeček se svojí ženou Lucií. Inspirovali se barevností a komiksy západních časopisů, které viděli v Itálii. Čtyřlístek se stal prvním českým samostatně vydaným komiksem pro děti v normalizačním Československu, což samo o sobě bylo divem. Vycházel v nakladatelství Orbis a od pátého dílu jeho příběhy vymýšlela Ljuba Štíplová († 2009). Sama jich napsala přes 150 a vycházely v časopise Čtyřlístek společně s dalšími „nečtyřlístkovými komiksy“ jejichž autory byli další známí výtvarníci a spisovatelé jako Adolf Born, Karel Franta, Vladimír Jiránek a další.

Popularita časopisu se na konci osmdesátých let vyšplhala až na náklad 220 000 a nestačily přiděly papíru pro nakladatelství. Čtyřlístek se tak stal podpultovým zbožím. Po roce 1989 však musel začít o svoji přízeň bojovat s nově do českého prostředí importovanými Tomem a Jerryem, Kačery či Želvami Ninja, masově podporovanými televizí. I tento nápor čtyři kamarádi ustáli a dál vesele provázeli naše děti volným odpolednem, víkendy i prázdninami na chalupě.

Nejedna domácnost – i ta naše – dodnes pečlivě schovává vysoké štosy dětskýma rukama poznamenaných časopisů jako velký poklad. Když už doma nebylo místo, Čtyřlístky putovaly na chalupu. A tam, konkrétně v našem případě, byly znovu a znovu objeovované každé prázdniny. Při čtení v lehátku či jen tak na trávě ve stínu staré stodoly ožívali starostlivá psí holčička Fifinka, kocour – vynálezce Myšpulín, nebojácný silák, prasátko Bobík i rychlonohý a dlouhouchý zajíc Pinda – a dokázali znovu a znovu zaujmout i čtyři už velké, pubertální kluky tak, že se za celý týden ani nepoprali. Když zrovna nebyl jiný program, vydrželi si mezi sebou vyměňovat a na přečtené hromádky přemis ovali jeden čtyřlístkový časopis za druhým – to už jsem četl, tohle ještě ne – a co máš zrovna ty? – by je měli všichni všechny přečtené už z mnoha předchozích společných prázdnin několikrát.

K časopisům a tzv. Speciálům Čtyřlístek v pozdějších letech přibývaly i knížky – oblíbené to dárky pod stromeček, a ještě oblíbenější audionahrávky, tedy kazety. Každý večer před usnutím, nebo taky do auta na cestu právě na tu chalupu plnou již odložených časopisových Čtyřlístků. Dodnes slyším v duchu komické průpovídky jednotlivých postavíček, pronášené v nezapomenutelné interpretaci herců z Ypsilonky, kteří Čtyřlístku průjčili svoje hlasy. V pokojíčku mých dětí i v autě zněly stále dokola. Nejnověji se Čtyřlístek obejvil i v počítačových hrách a vloni i na poštovních známkách. Na konec roku 2011 se připravuje premiéra filmu „Čtyřlístek ve službách krále“, což znamená vznik opět další „čtyřlístkové“ generace.

Výtvarník Jaroslav Němeček (1944) kreslí již od svých čtyř let. V dětství byl jeho nejoblíbenějším ilustrátorem Jiří Trnka a rád listoval i komiksem Rychlé šípy. Ve škole neustále kreslil pod lavicí, s oblibou zvířátka nebo již také zkoušel komiksy. Vystudoval pak Umělecko-průmyslovou školu – obor propagační grafika. Pracoval v nakladatelství Orbis, později přejmenovaném na Panoramu. Nejprve tvořil krátké komiksy do časopisu Mateřídouška, v roce 1968 vymyslel první příběh Čtyřlístku. V roce 1990 založil soukromé nakladatelství Čtyřlístek.

Výstava v **Muzeu hlavního města Prahy** trvá do 27. února. Nabízí také řadu doprovodných programů a interaktivních her pro návštěvníky všeho věku. Je možné zde i zakoupit nová čísla Čtyřlístku.

Foto popis|